

Yirmi Altıncı Yılında Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi Anatomi Anabilim Dalı

N.Şimşek Cankur, İhsaniye İkdz

Uludağ Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Anatomi Anabilim Dalı, BURSA

Marmara Bölgesinde nüfus yoğunluğu bakımından önde gelen illerden biri olan Bursa, tarihi boyunca daima ekonomik ve kültürel bir merkez olmuştur. Kuruluş aşamasında Osmanlı Devleti'ne başkentlik yapması şerefının yanında Cumhuriyet Türkiye'sinin de beşinci büyük şehri olması, kentin ülke genelindeki önemini ortaya koymaktadır.

Genç Türkiye Cumhuriyeti'nin hızla artan nüfusu, sağlık alanında duyulan istihdam ve hizmet gereksinimlerini de beraberinde getirmiştir. Yetmişli yılların başlarında yalnızca beş olan tıp fakültesi sayısı giderek yetersiz kalmış, bu fakültelere yıllık olarak alınan öğrenci sayılarının artırılması da çözüm olmamıştır. Bu dönemde kurulması kararlaştırılan tıp fakültelerinden bir tanesinin, halkının yoğun istekleri ve siyasetçilerin de baskısı ile Bursa İl Merkezinde açılması fikri kabul görmüştür (1). Bursa, bu tarihlere kadar tarıma yönelik bir kent durumundayken giderek endüstri merkezi haline dönüşmüştür. Bu da hızlı kentleşmeye ve de özellikle her alanda etkin beyin gücü gereksinimine yol açmıştır (2).

Bursa Tıp Fakültesi'nin kurulması ile ilgili ilk karar İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi Fakülte Kurulunca Nisan 1969'da alınmıştır (2-4). Aynı yılın Aralık ayında Milli Eğitim Bakanlığı ve Devlet Planlama Teşkilatı tarafından kuruluşa onay verilmiştir. Fakülte ilk öğrencilerini 1970-1971 ders yılında kabul etmiştir. Ancak Bursa'da tıp fakültesi olarak hizmet verecek yeterli bir alt yapı bulunmaması nedeniyle eğitim-öğretim faaliyetleri bir süre için İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi'nde sürdürülmüştür.

Bursa Duaçınarı mevkiinde bulunan Göğüs Hastalıkları Hastanesinin Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığından devri ile Tıp Fakültesi klinikleri 1974 yılında Bursa'da resmen faaliyete geçmiştir. Aynı yıl İktisadi ve Sosyal Bilimler Fakültesi tesis edilmiş ve bu iki fakültenin bir araya getirilmesi sonucunda 11 Nisan 1975 tarih, 1873 sayılı yasa ile Bursa Üniversitesi kurulmuştur (2,3).

Tıp Fakültesinin Bursa'daki ilk öğrencileri temel bilimler derslerini İstanbul'da alan öğrenciler olmuşlardır

(Mayıs 1975). Birinci sınıfa öğrenci kabulü 1977-1978 öğretim yılından itibaren Bursa merkezli olarak başlamış ve ilk dersler hastane bahçesinde kurulan prefabrik binalarda verilmeye başlanmıştır.

Tıp Fakültesi Anatomi Kürsüsü, Prof. Dr. K. Turgut Vardar'ın 1975 yılı Aralık ayı içinde Anatomi-Histoloji ve Embriyoloji adı altında ilan edilen kadroya kürsü başkanı olarak atanması ile resmen kurulmuştur. Bursa'daki ilk anatomi dersi de kendisi tarafından verilmiştir. Vardar'dan sonra kürsü kadrosuna katılanlar 24.05.1976 tarihinde Dr. Ahmet Çimen ve 18.03.1977 tarihinde Doç. Dr. F. Türkan Erem olmuşlardır. 1977 yılında Histoloji ve Embriyoloji'den ayrılan Anatomi Kürsüsü başkanlığını sürdüren Prof. Dr. Vardar, 06.01.1976-03.03.1978 tarihleri arasında Fakülte Dekanlığı görevini de üstlenmiştir. Prof. Dr. Vardar'ın henüz 46 yaşında iken 22.10.1978 tarihinde geçirdiği trafik kazası ile vefatını takiben kürsü başkanlığına Doç. Dr. Erem getirilmiştir. Aynı yıl Dr. Çimen doçentliğe yükseltilmiştir. Doç. Dr. Erem'in profesörlük kadrosuna atandığı 1979 yılında açılan sınavı kazanan Vet. Hek. A. Orhan Mağden fakültenin ilk anatomi asistanı olarak kürsüye atanmıştır.

1982 yılında kabul edilen 2547 sayılı Yüksek Öğretim Kanunu gereğince Histoloji ve Embriyoloji kürsüsü ile Anatomi Kürsüsü Morfoloji Anabilim Dalı adı altında birleştirilmiş ve başkanlığını 17.11.1990 tarihine kadar Prof. Dr. Şermin Kalaycı (Histoloji ve Embriyoloji), iki kürsünün müstakil anabilim dalları olarak yeniden ayrıldıkları 24.05.1993 tarihine kadar da Prof. Dr. Erem yürütmüştür. Bu süre içinde Anatomi Bilim Dalı'na dönüştürülen Anatomi Kürsü Başkanlığını yine Prof. Dr. Erem üstlenmiştir. Aynı kanunla kentte bulunan diğer yüksek öğretim kurumları da Bursa Üniversitesi ile aynı çatı altında toplanmış ve ismi Uludağ Üniversitesi olarak değiştirilmiştir.

Çalışmalarını 1985 yılına kadar hastane bahçesinde kurulan prefabrik üniteye dört kadavra masası, bir kadavra havuzu ve sınırlı sayıdaki model yardımı ile sürdüren Anatomi Bilim Dalı, bu tarihte Görükle Bucağı ya-

kınlarında kurulan Üniversite kampüsüne taşınmıştır. Burada İnşaatı tamamlanan Temel Tıp Bilimleri Binasında üç müstakil koridor ve ayrıca bir kadavra hazırlama-koruma ünitesinden oluşan yeni birimler Anatomi Bilim Dalı emrine tahsis edilmiş, kadavra masası sayısı 24'e, kadavra havuzu sayısı ise dörde yükselmiştir.

Bilim Dalı'nda eksikliği hissedilen yardımcı öğretim üyesi açığının kapatılmasında Sağlık Bakanlığı adına mezuniyet sonrası zorunlu hizmetlerini yapmakta olan hekimlerden yararlanılmıştır. Dr. Sedat Yiğit 1984-86; Dr. M. Özbil Temeltaş 1985-87 yıllarında bilim dalına hizmet etmişlerdir. Daha sonraki yıllar içinde Dr. Yiğit Kadın Hastalıkları ve Doğum; Dr. Temeltaş Beyin Cerrahisi ihtisası yapmışlardır. Vet. Hek. İhsaniye İkiz 1985, Vet. Hek. İ. Hakan Oygucu ise 1986 yılında açılan sınavları kazanarak doktora eğitimine başlamışlardır. Üniversitenin anatomi bilim dalında doktor ünvanını 1983 yılında alan ilk elemanı olan Dr. Mağden bölümden ayrılarak Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi'ne geçmiş ve akademik kariyerini burada sürdürmüştür. Dr. N. Şimşek Cankur (1987) ve Dr. Erdoğan Şendemir (1988) tababet uzmanlık tüzüğüne uygun olarak ihtisas eğitimine başlamışlardır. Doç. Dr. Çimen 1988 yılı içinde profesörlüğe yükseltilmiştir. 1989 yılında İkiz doktora, 1990 yılında Cankur ve Şendemir uzmanlık; Oygucu doktora çalışmalarını tamamlamışlar ve bölümde kalarak uzman olarak hizmete devam etmişlerdir. Dr. İkiz, 1991 yılında yardımcı doçentliğe yükseltilirken, Dr. İknur Arı Sağlık Bilimleri Enstitüsü kadrosunda doktora eğitimine başlamıştır.

Uludağ Üniversitesi Anatomi Bilim Dalı 1991 yılında Türk Anatomi Tarihinde daima anımsanacak bir ilki gerçekleştirerek I. Ulusal Anatomi Kongresi'ni düzenlemiştir. Kongre çalışmalarında büyük emeği geçen Prof. Dr. Çimen Türk Anatomistlerini bir çatı altında birleştirmeyi amaçlayan diğer büyük oluşum olan Anatomi Derneği'nin kuruluşunda da önemli görevler üstlenmiş ve ilk yönetim kurulunda yer almıştır.

Dr. Oygucu ve Dr. Şendemir 1993 yılının Nisan ayında yardımcı doçent olmuşlardır. Ekim 1993, Dr. İkiz'in bölümden yetişen ve doçentlik sınavını kazanan ilk öğretim üyesi olmasının gururunun yaşandığı ay olmasının yanında Prof. Dr. Çimen'in aramızdan ayrıldığı aydır. Kuruluş yıllarından itibaren 17 yıl süre ile hizmet veren Prof. Dr. Çimen, kurucu öğretim üyemiz Prof. Dr. Vardar'a benzer bir şekilde henüz 47 yaşında iken 28.10.1993 tarihinde vefat etmiştir.

Mart 1994 de Dr. Cankur yardımcı doçent, Ekim 1994 de ise Dr. Oygucu doçent olmuşlardır. Aynı yıl içinde Dr. M. Ayberk Kurt uzmanlık eğitimine başlamıştır. Dr. Arı 1995 yılında doktora çalışmalarını tamamla-

arak uzman kadrosuna atanmıştır. Dr. Cankur ve Dr. Şendemir 1996 yılı Ekiminde doçent ünvanını almışlar, Dr. Senem Turan Anabilim Dalı'na uzmanlık öğrencisi olarak atanmıştır. Dr. Kurt uzmanlık tez sınavı aşamasında iken YÖK bursunu almaya hak kazanarak Londra, İngiltere'ye doktora eğitimine gönderilmiştir. 1997, Dr. An'ın yardımcı doçentliğe atandığı yıl olmuştur. Aynı yıl içinde Dr. Ş. Kaan Yücel Sağlık Bilimleri Enstitüsü kadrosunda doktora; Dr. Özdemir Sevinç ise anabilim dalı kadrosunda uzmanlık eğitimlerine başlamışlardır. 1999 yılında Dr. Kurt İngiltere'deki doktora çalışmalarını tamamlayarak yeniden bölüme dönmüş, Dr. Turan uzman olmuştur. Dr. Cankur bu yıl içinde Anatomi Derneği Genel Sekreterliği görevine getirilmiştir. 2000 yılı içinde Dr. İkiz Profesörlüğe, Dr. Kurt Yardımcı Doçentliğe yükseltilmiş; Dr. Sevinç Uzmanlık eğitimini tamamlayarak İzzet Baysal Üniversitesi Düzce Tıp Fakültesine atanmıştır.

Prof. Dr. Erem dönem dönem ismi değişmiş bulunan Anatomi kürsü başkanlığını 22 yıldır büyük bir özveri ile sürdürmektedir. Günümüzde kendisine akademik anlamda yardım etmekte olan bir profesör dört doçent, bir yardımcı doçent, bir uzman ve iki araştırma görevlisi vardır.

Anabilim Dalı, Fakültenin kuruluşundan günümüze kadar değişmediği şekilde, teknik ve idari personel sıkıntısı yaşamaktadır. Sekreterlik hizmetleri, iki anabilim dalına daha hizmet veren tek bir görevli ile yürütülmektedir. Anabilim Dalı emrinde bir teknisyen yardımcısı (1980-Halen) ile bir hizmetli (1982-Halen) daimi, bir hizmetli de geçici kadroda görev yapmaktadır.

ANABİLİM DALININ BUGÜNKÜ AKADEMİK KADRO DURUMU VE ÖĞRETİM ÜYELERİNCE ÜSTLENİLEN İDARİ GÖREVLER:

Prof. Dr. Türkan Erem

1962	Mezuniyet (Ankara Ü. Tıp Fakültesi)
1965	Uzmanlık (Ankara Ü. Tıp Fakültesi)
1974	Doçent (Ankara Ü. Tıp Fakültesi)
1979	Profesör
1978-1982	Anatomi Kürsüsü Başkanı
1982-1993	Morfoloji Anabilim Dalı, Anatomi Bilim Dalı B.
1993-Halen	Anatomi Anabilim Dalı Başkanı

Doç. Dr. İhsaniye İkiz

1985	Mezuniyet (Uludağ Ü. Veteriner Fakültesi)
1985-1989	Araştırma görevlisi (Doktora Öğr.-Sağ. Bil. E.)
1989	Doktora
1991	Yardımcı doçent
1993	Doçent
2000	Profesör
1993-1995	ÖSYM İl Başkan Yardımcısı

Doç. Dr. İ.Hakan Oygucu

- 1985 Mezuniyet (Uludağ Ü. Veteriner Fakültesi)
1986-1990 Araştırma görevlisi (Doktora Öğr.-Sağ. Bil. E.)
1990 Doktora
1993 Yardımcı doçent
1994 Doçent
1994-Halen U.Ü.Sağ.-Kül.-Spor D., Mua. Kabul Kom. B.
1999-2000 U.Ü.Tıp Fakültesi Dönem I Koordinatör Yard.

Doç. Dr. N. Şimşek Cankur

- 1985 Mezuniyet (Uludağ Ü. Tıp Fakültesi)
1987-1990 Araştırma görevlisi (Uzmanlık Öğrencisi)
1990 Uzmanlık
1994 Yardımcı doçent
1996 Doçent
1997-Halen U.Ü.Sağlık Yüksekokulu Yönetim Kurulu Üyesi
1999-Halen U.Ü.Tıp Fak. Dönem II Koordinatör Yard.
1999-Halen U.Ü.Tıp Fak. Uzmanlık Eğitimi Kom. Ü.
1999-Halen U.Ü.Tıp Fak. Eğ. Danışma-Planlama Grubu Ü.
1999-Halen Anatomi Derneği Genel Sekreteri

Doç. Dr. Erdoğan Şendemir

- 1985 Mezuniyet (Uludağ Ü. Tıp Fakültesi)
1988-1990 Araştırma görevlisi (Uzmanlık Öğrencisi)
1990 Uzmanlık
1993 Yardımcı doçent
1996 Doçent
1997-1999 U.Ü.Döner Serm. Muayene Tesellüm Kom. B.
1997-1998 Sağlık Uygulama Araştırma Mer. Müdür Yard.
1997-1998 Sağlık Uyg. Araş. Mer. Denetim Kurulu Başk.
1997-1999 U.Ü. Sağlık Hizm. Mes. Y. Yönetim Kurulu Ü.
2000-Halen Sağlık Uyg. Ar. Mer. Müd. Yard.

Doç. Dr. İknur Arı

- 1983 Mezuniyet (Uludağ Ü. Tıp Fakültesi)
1991-1995 Araştırma görevlisi (Doktora Öğr.-Sağ. Bil. E.)
1995 Doktora
1997 Yardımcı Doçent
2000 Doçent

Uz. Dr. M. Ayberk Kurt

- 1992 Mezuniyet (Uludağ Ü. Tıp Fakültesi)
1994-1996 Araştırma görevlisi (Uzmanlık Öğrencisi)
1996-1999 Araştırma görevlisi (Yurtdışında Doktora Öğr.)
1999 Doktora
2000 Yardımcı Doçent
2000-Halen U.Ü. Tıp Fak. Dönem I. Kordinatör Yard.

Uz. Dr. Senem Turan

- 1995 Mezuniyet (Ankara Ü. Tıp Fakültesi)
1996-1999 Araştırma görevlisi (Uzmanlık Öğrencisi)
1999 Uzmanlık

Dr. Ş. Kaan Yücel

- 1996 Mezuniyet (Uludağ Ü. Tıp Fakültesi)
1997-Halen Araştırma görevlisi (Doktora Öğr.ŞSağ. Bil. E.)

ANATOMİ ANABİLİM DALINDA GÖREV YAPMIŞ, GÖREV-DEN AYRILMIŞ YA DA KAYBEDİLMİŞ OLAN AKADEMİK PERSONEL**Prof. Dr. M. Turgut Vardar**

- Ankara-1932/Bursa 1978
1959 Mezuniyet (Ankara Ü. Tıp Fakültesi)
1962 Uzmanlık (Ankara Ü. Tıp Fakültesi)
1968 Doçent (Ankara Ü. Tıp Fakültesi)
1974 Profesör (Diyarbakır Ü. Tıp Fakültesi)
1969-1975 Diyarbakır Ü. Tıp Fakültesi Anatomi Kürsüsü B.
1974-1975 Diyarbakır Ü. Tıp Fakültesi Dekanı
Aralık 1975 Bursa'da göreve ilk atanma
1976-1978 Bursa Ü. Tıp Fakültesi Anatomi Kürsüsü Başkanı
1976-1978 Bursa Ü. Tıp Fakültesi Dekanı

Prof. Dr. Ahmet Çimen

- Nazilli 1946/Bursa 1993
1969 Mezuniyet (Ankara Ü. Veteriner Fakültesi)
1973 Doktora (Diyarbakır Ü. Tıp Fakültesi)
1978 Doçent
1988 Profesör
24.05.1976 Bursa'da göreve ilk atanma
02.08.1987 Vekaleten dekan yardımcısı
1982 Yönetim kurulu üyesi: (Fakülte kurulu kararı ile)
1991-1993 Sağlık Bilimleri Enstitü Müdürü
1991-1993 ÖSYM İl Başkan Yardımcısı

Dr. A. Orhan Mağden

- 1979 Mezuniyet (İstanbul Ü. Veteriner Fakültesi)
24.01.1979 Bursa'da göreve ilk atanma
1983 Doktora
18.10.1985 Dokuz Eylül Ü. Tıp Fakültesi
(Yardımcı doçent olarak tayin)

Dr. Faruk Yıkılmaz

- 1977 Mezuniyet (Ege Ü. Tıp Fakültesi)
02.05.1980 Bursa'da göreve ilk atanma
10.11.1980 Anadolu Ü. Tıp Fakültesi
(Genel Cerrahi uzm. öğ. olarak tayin)

Dr. İsmail Salgın

- 1979 Mezuniyet (İstanbul Ü. İstanbul Tıp Fakültesi)
26.06.1981 Bursa'da göreve ilk atanma
20.10.1981 İstifa

Dr. Ömür Tatlıkazan

- 1987 Mezuniyet (Uludağ Ü. Tıp Fakültesi)
16.01.1991 Bursa'da göreve ilk atanma
06.06.1991 Uludağ Ü. Tıp Fakültesi
(Nöroloji uzm. öğ. olarak tayin)

Dr. Özdemir Sevinç

- 1983 Mezuniyet (Ankara Ü. Tıp Fakültesi)
1997-Halen Araştırma görevlisi (Uzmanlık Öğrencisi)
2000 Uzmanlık
Ekim 2000 İzzet Baysal Ü. Tıp Fakültesi

ANABİLİM DALINDA HAZIRLANAN TEZLER

A) PROFESÖRLÜK TAKDİM TEZİ

Erem FT. Bursa il merkezinde antropometrik ölçümlerle ilkokul çocuklarının fiziksel gelişiminin incelenmesi. Bursa Tıp Fak. Der. 6: (supplementum) 1979.

B) DOÇENTLİK TEZİ

Çimen A. Tavşanlarda pars thoracica trunci sympathici'nin ince yapısı ve nn. intercostales'in adrenerjik liflerinde noradrenalin miktarı. 1978.

C) DOKTORA TEZLERİ

1. Mağden AO: Plastik enjeksiyon ve korozyon yöntemiyle koyun akciğerlerinin bronchus-arter-ven dağılımlarının incelenmesi. Bursa Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Anatomi Bilim Dalı, 1982. (65 sayfa, 58 referans)
2. İkiz İ: Normal varyasyon sınırları içinde beyin asimetrisinin çeşitli yaş gruplarında C. T. yöntemiyle değerlendirilmesi. Uludağ Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Tıp-Morfoloji Anabilim Dalı, Anatomi Bilim Dalı, 1989. (76 sayfa, 53 referans)
3. Oygucu İH: Tam ve yarı medulla spinalis kesili sıçanlarda reserpin'in glandula suprarenalis'lerde total katekolamin seviyelerine etkisi. Uludağ Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Tıp-Morfoloji Anabilim Dalı, Anatomi Bilim Dalı, 1990. (36 sayfa, 78 referans)
4. An İ: Tam ve sağ-sol yan medulla spinalis kesilerinin glandula suprarenalis'de asetilkolinesteraz, katekolamin histokimyası ve bezin histolojisi üzerine etkileri. Uludağ Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Anatomi Anabilim Dalı, 1995. (79 sayfa, 94 referans)
5. Kurt MA: The ultrastructure and immunochemistry of the Alzheimer's disease neuropathology: investigation of human

biopsy and mouse model brains. St George's Hospital Medical School, London, Great Britain, 1999 (223 sayfa, 346 referans).

D) UZMANLIK TEZLERİ

1. Cankur NŞ: Glandula suprarenalis'lerde kolin asetiltransferaz ve tirozin hidroksilaz aktiviteleri ve bu aktiviteye medulla spinalis kesisinin etkisi. T.C. Uludağ Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Morfoloji Anabilim Dalı, Anatomi Bilim Dalı, Bursa, 1989. (33 sayfa, 33 referans)
2. Şendemir E: Sağ, sol-yarı veya tam medulla spinalis kesilerinin glandula suprarenalis'lerde tirozin hidroksilaz aktivitesi ve katekolamin düzeylerine etkisi. T.C. Uludağ Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Morfoloji Anabilim Dalı, Anatomi Bilim Dalı, Bursa, 1990. (35 sayfa, 53 referans)
3. Turan S: Karotis ve vertebral damar sisteminin morfolojik ve hemodinamik özelliklerinin Doppler US yöntemi ile değerlendirilmesi. T.C. Uludağ Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Anatomi Anabilim Dalı, Bursa, 1999. (83 sayfa, 85 referans).
4. Sevinç Ö: Corpus callosum'da yaş ve cinsiyet farklılığının manyetik rezonans görüntüleme ile morfometrik analizi. T.C. Uludağ Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Anatomi Anabilim Dalı, Bursa, 2000. (52 sayfa, 43 referans).

KAYNAKLAR

1. Bursa Üniversitesi Kurma Derneği. Bursa Üniversitesi öncelikle kurulmalıdır. s. 1-15 Hakimiyet Matbaası, Bursa 1966.
2. Bursa Üniversitesi 1975-1981. s. 8-22, Bursa Üniversitesi Basımevi, Bursa, 1981.
3. 1. Kuruluş Yıldönümü Nedeniyle Bursa Üniversitesi. s. 11-46, Bursa Üniversitesi Rektörlüğü Yayınları No: 2, Bursa 1976.
4. Karatay S. Bursa Tıp Fakültesinin açılması ile ilgili anılar. Bursa Tıp Fakültesi Der. Özel-Açılış Sayısı: 16-19, 1974.